

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Besednice, okres Český Krumlov

Školní 228, Besednice 382 81

Identifikátor školy: 600 059 081

Termín konání inspekce: 20. - 23. říjen 2003

Čj.:	g6 1126/03-2038
Signatura:	kg2zx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a hodnocení za školní rok 2003/2004:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech matematika, fyzika, informatika, český jazyk, dějepis, chemie, přírodopis, německý jazyk, anglický jazyk, tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a mateřské školy vzhledem k plánům školy
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech matematika, fyzika, informatika, český jazyk, dějepis, chemie, přírodopis, německý jazyk, anglický jazyk, tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a mateřské školy vzhledem k plánům školy
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, fyzika, informatika, český jazyk, dějepis, chemie, přírodopis, německý jazyk, anglický jazyk, tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a mateřské školy vzhledem k plánům školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Besednice poskytuje základní vzdělávání, předškolní vzdělávání a výchovu mimo vyučování. Základní škola má osm tříd, mateřská škola má jednu třídu, školní družina má jedno oddělení. Základní vzdělávání je poskytováno 147 žákům, předškolní zařízení slouží 30 dětem, školní družinu navštěvuje 30 žáků. Zřizovatelem právního subjektu je obec Besednice. Spádová oblast školy zahrnuje šest obcí. Výuka je realizována podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 upraveného dokumentem čj. 25 018/98-22. Mateřská škola je součástí právního subjektu ZŠ Besednice, Školní 228. Je umístěna v budově bývalé základní školy z počátku 20. stol., která byla pro účely mateřské školy upravena v roce 1973. Z původně dvoutrídí mateřské školy je v současné době v provozu jedna třída s celkovým počtem 30 zapsaných dětí. Předškolní výchova je realizována podle schváleného vzdělávacího programu MŠMT čj. 14 132/01-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na 1. stupni byla ve sledované výuce matematiky a českého jazyka rovnoměrně zastoupena vzdělávací a výchovná činnost učitelek s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí pro 1. stupeň spolu s činností zajištěnou učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň.

Na 2. stupni byla sledovaná výuka českého jazyka, matematiky, informatiky zajištěna učiteli s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí.

Sledovaná výuka chemie, přírodopisu, německého jazyka, anglickém jazyka, dějepisu a větší část tělesné výchovy byly vyučovány neaprobovaně, učiteli s jinou odbornou způsobilostí.

Menší část hodin tělesné výchovy byla vyučována vychovatelkou školní družiny se středoškolským pedagogickým vzděláním.

Výchovně vzdělávací činnosti v mateřské škole a školní družině byly zajištěny s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Dokumentace o činnosti a provozu školy je prokazatelně zajištěna. Součástí řádu školy jsou jednotlivé řady pro odborné učebny informatiky, školní družiny, školní jídelny, mateřské školy a tělocvičny. Organizační ustanovení jsou zveřejněna v prostorách školy. Žáci jsou s jejich obsahem prokazatelně seznamováni. Správci odborných kabinetů koordinují řešení materiálních a technických podmínek vzdělávání.

Systém vedení zaměstnanců je založen na motivační, informační, poradní a kontrolní činnosti ředitele školy. Hospitační činnost je zajišťována. Sleduje dodržování přijatého vzdělávacího programu. Tematické plány vyučujících byly zpracovány. Koncepční plány školy jsou vytvářeny ředitelem školy. Navozují podmínky pro týmovou spolupráci pedagogického sboru. Prostřednictvím pravidelného hodnocení dosažených výsledků jsou pracovníci školy zainteresováni na zlepšování výkonů.

Odborný a profesionální růst jednotlivých pracovníků je podporován nabídkou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Důraz je kladen na osobní iniciativu, samostatnost, vlastní vzdělávání. Příkladných výsledků sebevzdělávání bylo dosaženo např. v oblasti neaprobované výuky chemie a přírodopisu.

V mateřské škole jsou dvě pedagogické pracovnice. Obě mají úplné střední odborné pedagogické vzdělání. Vnitřní organizační řád mateřské školy stanovuje základní pravidla její činnosti a vymezuje práva a povinnosti zaměstnanců. Přenos informací v rámci mateřské školy je založen na každodenním osobním kontaktu všech zaměstnanců. Za vedení pracovníků a celkový provoz mateřské školy zodpovídá vedoucí tohoto úseku. V rámci svých pravomocí provádí i kontrolní a hospitační činnost. Učitelky se průběžně zúčastňují vzdělávacích akcí nabízených pedagogickým centrem. Nové poznatky jsou uplatňovány v pedagogickém působení a projevují se změnou stylu, metod a forem práce.

Ve školní družině pracují dvě vychovatelky. Splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, ve své profesi se dále průběžně vzdělávají.

Personální podmínky základní školy, mateřské školy a školní družiny mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostory školy umožňují plnit osnovy jednotlivých předmětů.

Výuka na 1. stupni probíhá v upravených kmenových učebnách. Jsou vybaveny starším žákovským nábytkem. Ke zlepšení estetické úrovně tříd byly vrchní desky lavic renovovány barevnými nátěry. Další nábytek je již většinou zastaralý. Vyučujícím se daří pomocí výzdoby vytvořit příjemné pracovní zázemí. Výchovně-vzdělávací proces je materiálně zajištěn vhodnými učebnicemi a běžnými učebními pomůckami, které byly v průběhu inspekce vhodně využívány.

Výuka matematiky na 2. stupni probíhá v kmenových učebnách. Jsou dostatečně prostorné, světlé, vybavené starším nábytkem. Lavice jsou pro většinu žáků příliš vysoké, neumožňují jim zaujmout pohodlnou pracovní polohu. Odborná učebna fyziky je zařízena starým, značně poškozeným nábytkem. Nezohledňuje tělesnou výšku žáků. V odborné učebně výpočetní techniky žáci pracují se sedmi osobními počítači propojenými sítí. Nepřetržitý přístup k internetu je zajištěn mikrovlnným připojením. Většina stolů je příliš vysoká, neodpovídá vzrůstu žáků. Používají se běžné školní židle bez možnosti nastavení výšky. Učebna je

zpřístupněna pro internetový kroužek i během velkých přestávek. Teoretická část hodin informatiky probíhá v kmenové učebně.

Výuka cizích jazyků probíhá rovněž v kmenových třídách, popř. v prostorách školní družiny. Jednotlivé třídy mají různou estetickou úroveň, zpravidla v nich nejsou pomůcky související s výukou cizího jazyka. Učitelky si veškeré pomůcky do hodin nosí. Kromě základních učebnic využívají časopisy, kopírované materiály a další pomůcky.

Přírodopis a chemie jsou vyučovány v běžných třídách. Pomůcky byly iniciativně připraveny a vhodně v daných podmínkách využity.

Pro výuku tělocviku slouží jedna tělocvična. V potřebném vybavení chybí hrazda. Ostatní náradí a náčiní je zastoupeno v základní míře. Dále je využíváno školní hřiště s běžeckou dráhou, asfaltové hřiště pro floorbal a antukové hřiště pro odbíjenou.

Vybavení školy učebnicemi a pomůckami bylo ve všech sledovaných hodinách dostatečné, umožňovalo realizaci přijatého vzdělávacího programu. Vybavenost výpočetní technikou vznikala na základě iniciativy ředitele školy a obce. Pro matematiku jsou ve škole základní pomůcky a ucelené řady učebnic a sbírek. Učitelé pracují s vlastními učebními texty. Kalkulátory pro numerické výpočty žákům podle potřeby půjčují. Škola je velmi dobře vybavena pro výuku fyziky. V kabinetu fyziky sousedícím s odbornou učebnou jsou přehledně uloženy funkční pomůcky a žákovské soupravy pro demonstrace pokusů zařazených v jednotlivých tematických celcích. Výukové programy se nepoužívají. V hodinách informatiky žáci pracují s kopírovanými materiály.

Pravidelné využívání materiálních zdrojů k výuce bylo prokazatelné. Vystavené výsledky žákovských prací a výzdoba školy svědčí o tvořivém přístupu školy k využívání dostupných materiálních zdrojů. Ve většině sledovaných předmětů byly rozvíjeny schopnosti žáků pracovat s učebnicemi a kopírovanými učebními texty. Názornost výuky fyziky, chemie, přírodopisu byla příkladně podpořena zvoleným rozsahem pomůcek. V hodinách informatiky bylo efektivní využití výpočetní techniky nepříznivě ovlivněno větším počtem žáků.

Mateřská škola je umístěna v samostatné budově. V přízemí budovy je šatna a jídelna, v prvním podlaží je společná třída a herna, kabinet a sborovna. Nábytek je starý, ale dosud funkční. Sedací nábytek má jednotnou výšku a neodpovídá potřebám dětí rozdílného věku. Hraček a běžných pomůcek pro výchovně-vzdělávací činnost má mateřská škola dostatek. V průběhu roku jsou hračky a pomůcky průběžně doplňovány a obnovovány. Školní knihovna obsahuje odbornou a dětskou literaturu. Oba druhy jsou zastoupeny v dostatečném množství a výběru. Sportovní náradí a náčiní je určeno především pro pobyt venku, zahrnuje pouze základní vybavení (lana, míče, žíněnky, relaxační míče). Z hudebních nástrojů má škola k dispozici klavír, z audiovizuální techniky hifi věž, televizi a video. Všechny pomůcky jsou podle potřeby využívány. K mateřské škole náleží ještě školní zahrada se základním vybavením (průlezky, houpačky, kolotoč, skluzavka) a jedno pískoviště. K ukládání hraček a pomůcek slouží zahradní domek. V zahradě jsou vzrostlé stromy, které zajišťují v letních měsících potřebné zastínění. Charakter pozemku umožňuje využívání zahrady v průběhu celého roku k rekreaci a sportovním aktivitám dětí. V plánování je prioritou obnova oplocení zahrady, obnova pískoviště, zlepšení prostředí šatny a doplnění zařízení jídelny.

Prostorové podmínky pro činnost školní družiny jsou na průměrné úrovni. Družina má vyčleněny dvě samostatné menší místnosti, v případě příznivého počasí jsou využívány i venkovní prostory. Vybavení hrami a pomůckami je na ještě vyhovující úrovni. Většina z nich je již starší a značně opotřebovaná.

Materiálně-technické podmínky základní školy, mateřské školy a školní družiny byly celkově hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu školy

Přijatý vzdělávací program školy je v souladu s rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Škola používá platné učební dokumenty. Jejich záměr je uplatňován v plném rozsahu. Dokumentace školy zachycuje průkazně průběh vzdělávání podle osnov přijatého vzdělávacího programu.

Rozvrh školy a školní řád umožňují realizaci výchovně vzdělávacího procesu v odpovídajících psychohygienických podmínkách. Rodiče jsou seznamováni s průběhem a podmínkami vzdělávání individuálně nebo společně při schůzkách rodičů s učiteli. Pro žáky a jejich rodiče je zajištěno výchovné poradenství. Kontrolní činnost je systematická a plánovitá. Sleduje rovnoměrně a účinně plnění stanovených cílů ve všech částech školy.

Výchovná poradkyně absolvovala rozšiřující studium speciální pedagogiky, jehož součástí byla také problematika výchovného poradenství. Její povinnosti jsou stanoveny pracovní náplní. Na úrovni školy je vypracován dlouhodobý plán práce výchovného poradenství pro období let 2003-2004 a na něj navazuje roční plán práce výchovného poradce. Zahrnuje i minimální preventivní program školy.

V pedagogickém sboru plní výchovná poradkyně funkci koordinační. Třídním učitelům a ostatním vyučujícím poskytuje potřebné informace z oblasti profesní orientace. Zprostředkovává kontakty s rodiči, úřadem práce a pedagogicko-psychologickou poradnou. Systematickou pozornost věnuje oblasti prevence šikany a nežádoucího chování. Kromě Zadává dotazníky žákům, vyhodnocuje je a reaguje na jednotlivá zjištění.

Vede dokumentaci o více než dvaceti žácích s vývojovými poruchami učení a chování, včetně dvou žáků integrovaných, pro které jsou vypracovány individuální vzdělávací programy. Svou práci vykonává zodpovědně.

Materiály s důvěrnými informacemi (zprávy o vyšetření z PPP) jsou zabezpečeny před zneužitím. Dokumentace výchovného poradenství je vedena pečlivě.

Mateřská škola zabezpečuje vzdělání a výchovu u dětí ve věku od tří do šesti let v jedné věkově heterogenní třídě. Zpracovaný školní program vychází ze schváleného programu pro předškolní vzdělávání. Stanovené cíle jsou v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy, mateřská škola je plní formou témat. Realizovaná činnost je pravidelně a průkazně zapisována do přehledu výchovné práce. Úroveň plnění vzdělávacího programu hodnotí obě učitelky jednou měsíčně. Při hospitační činnosti je sledována efektivita plnění programu v souvislosti s použitými metodami. Všechny činnosti v mateřské škole jsou vzájemně propojeny. Řízené a spontánní činnosti v průběhu dne prolínají přirozeným způsobem a jsou zcela vyvážené. Stanovené cíle jsou přizpůsobeny potřebám a schopnostem dětí vzhledem k jejich věku. Rodiče jsou o výchově a vzdělání svých dětí informováni formou úvodní informativní schůzky, osobních pohovorů, konzultací a písemnými zprávami na nástěnné tabuli.

Vzdělávací program základní a mateřské školy je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Výuka je v souladu s učebními dokumenty přijatého vzdělávacího programu. Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná. Organizace výchovně-vzdělávací práce je funkční. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech a jejich skupinách

Český jazyk, matematika - 1. stupeň

Výuka uvedených předmětů je organizována jako samostatná pro žáky 1., 3. a 5. ročníku. Pro žáky 2. a 4. ročníku probíhá současně. Tříkrát týdně mají žáci 2. ročníku výuku českého jazyka zvlášť. To umožňuje věnovat se jim individuálně. Pro zajištění návaznosti výuky jednotlivých ročníků a z hlediska kontinuity celoročního plánování jsou zpracovány časově-tematické přehledy učiva. Zápisy v třídních knihách jsou převážně konkrétní, pečlivě vyplňované. V předmětu český jazyk je zpravidla zapisováno průběžné naplňování učebních osnov v jeho jednotlivých složkách, dílčí nepřesnosti byly shledány ve třídě se spojenými ročníky. Hospitace proběhly ve všech třídách. Odborná a pedagogická způsobilost pro výuku na 1. stupni se významně kladně projevila u jedné z vyučujících v odborné stránce výuky i v jejím profesionálním vedení. Také z průběhu výchovně-vzdělávacího procesu vedeného neaprobovanými učitelkami je zřejmé, že se s výukou žáků 1. stupně vyrovnaly velmi dobře.

Učivo bylo předáváno žákům věcně správně a v potřebné návaznosti. Vyučovací jednotky byly ze strany vyučujících převážně velmi dobře rozvrženy. Stanovené cíle korespondovaly s aktuálním stavem třídy a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Výuka byla vhodně zaměřena na znalostní složku vyučování i na její praktické použití. Zpravidla se opírala o názorné vyučování. Ve třídách byl dostatek potřebných pomůcek, přehledů učiva, nástěnných tabulí apod. Při procvičování násobilky využívali žáci podle individuálních potřeb tabulky násobků. Pro nejmladší žáky byla vzorně připravená tabule pro počáteční výcvik čtenářských a grafomotorických dovedností. Tempo výuky bylo ve všech hodinách přiměřené, do vyučování byly zařazovány relaxační činnosti. Některé hodiny se vyznačovaly pestrým střídáním činností.

Hodiny byly zpravidla strukturovány do úvodní části, hlavní činnosti a závěru se shrnutím a zhodnocením. Základní metodou byla frontální výuka se řízeným rozhovorem s následným procvičováním látky z nižších ročníků nebo s osvojováním si učiva nového. Jako motivačních prvků bylo v hodinách převážně využíváno vstupního seznámení s látkou a průběhem hodiny, dále byly uváděny příklady z běžného života žáků a byly zařazovány didaktické hry. Výuka byla převážně velmi dobře promyšlena, byla podpořena názorným vyučováním a cyklickým opakováním. Převažující průběžná kontrola práce žáků ze strany učitelek vedla v případě potřeby k individuální pomoci.

Ve třídě se spojenými ročníky se projevily rezervy v organizaci samostatné práce a v bezprostřední zpětné vazbě. Při výuce matematiky ojediněle chyběla větší podpora v názorné výuce. Učitelky aktuálně využívaly všech výchovných momentů, vedly žáky k pěkným mezilidským vztahům.

Výuka v 1. ročníku byla optimálně zaměřena na adaptaci žáků. Různorodými činnostmi, při nichž žáci zapojovali více smyslů, se učitelce výborně dařilo podchytit jejich zájem a motivovat je k činnostem. Výsledkem byla příjemná pracovní atmosféra a radost malých školáků z práce a bezproblémového osvojení učiva zábavnou formou. Příkladná byla rovněž hodina matematiky v 5. ročníku, organizovaná jako práce skupin a orientovaná na praktické využití procvičovaného učiva a rozvoj důležitých kompetencí sociálních.

V ovzduší důvěry a porozumění měli žáci prostor pro aktivní činnost, pro samostatné uvažování a vyjadřování, pro osobnostní rozvoj. Byla upevňována jejich sebedůvěra. Komunikace ve všech třídách byla vstřícná, probíhala na základě dohodnutých pravidel.

Žáci pracovali v přirozené pracovní atmosféře. Hodnocení a klasifikace, zaměřené na jejich znalosti, vědomosti i schopnost aplikace, byly zpravidla doprovázené zdůvodněním

a pochvalou za pokrok. Z průběžného hodnocení žáků je zřejmé, že se vyučující snaží pozitivně je naladit, a stimulovat je ke zlepšování výsledků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice na 1. stupni byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika, fyzika, informatika - 2. stupeň

Výuku sledovaných předmětů zajišťují dvě učitelky. Obě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalitu výuky matematiky a fyziky příznivě ovlivnila delší praxe jedné z nich. Kratší praxe druhé vyučující se projevila metodickými nedostatky zvláště při výuce informatiky.

Obě učitelky spolupracují při plánování výuky. Zvolené výukové cíle odpovídaly standardům základního vzdělání, možnostem a schopnostem žáků. Plánování výuky informatiky ztěžuje zařazení žáků tří ročníků do jedné pracovní slupiny a jejich velký počet vzhledem k množství osobních počítačů. Předávané informace byly věcně a odborně správné.

V hodinách žáci používali učebnice, doplňkové kopírované materiály a v hodinách fyziky mnoho názorných pomůcek. Větší část hodin fyziky se vyučuje v odborné učebně. Fyzikální jevy byly vhodně a v dostatečné míře demonstrovány.

Vyučující řídily výuku s ohledem na aktuální složení tříd a náročnost probíraného učiva. Nejčastěji využívanou vyučovací metodou byla frontální práce s celou třídou, kombinovaná se samostatnou prací, ve fyzice s prací ve dvojicích. Efektivita výuky byla nižší v části hodin, kdy jeden žák počítal u tabule a ostatní většinou učivo pouze opisovali. V hospitovaných hodinách fyziky učitelky využívaly metodu řízeného rozhovoru. Žáci byli vedeni k vyvozování nebo ověřování teoretických poznatků při praktické činnosti s žákovskými demonstračními soupravami. V informatice bylo předáváno velké množství teoretických poznatků na úkor praktické činnosti. Ačkoliv jedna z učitelek střídala pracovní metody a žákům zadávala různorodé úkoly, hodiny postrádaly větší dynamiku. Při výkladu nové látky učitelky postupovaly v logických krocích, jejich pokyny byly jasné a srozumitelné. Někdy vedly žáky k hledání alternativních řešení. Během samostatné práce se vyučující věnovaly žákům individuálně. Organizace výuky zohledňovala potřebné specifické vzdělávací přístupy. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo uváděno věcně správně a ve vazbě na dříve osvojené vědomosti a dovednosti. Didaktické zásady byly s výjimkou hodin informatiky respektovány. Tempo výuky bylo přizpůsobeno úrovni žáků. Na procvičení nových poznatků byl ponechán dostatek času.

Vyučujícím se, s výjimkou hodin informatiky, dařilo žáky vhodně motivovat a vytvořit příznivou pracovní atmosféru. Při výuce účelně navazovaly na probrané učivo, vycházely ze zkušeností žáků. Ti byli vedeni k správným pracovním návykům, bylo rozvíjeno jejich logické myšlení a představivost. Při motivování žáků ve fyzice se učitelky zaměřovaly na praktické ověřování fyzikálních vědomostí.

Stanovená pravidla pro práci žáků byla respektována, s výjimkou hodin informatiky. V těchto hodinách nebyla vhodným způsobem korigována rostoucí nekázeň žáků. Vyjadřování učitelek bylo věcně a logicky správné. Ojedinele bylo tempo mluvy příliš vysoké, někdy na hranici srozumitelnosti. Učitelky vedly žáky k používání odborné terminologie. Menší pozornost byla věnována rozvoji komunikativních schopností žáků. s výjimkou hodin informatiky Klidný a vstřícný přístup vyučujících ve většině předmětů pozitivně ovlivňoval atmosféru výuky.

Hodnocení práce žáků a jejich vedení k sebehodnocení a sebekontrolě nevěnovaly vyučující dostatečnou pozornost. Zpětná vazba byla zaměřena analýzu vzniklých chyb. Individuální schopnosti a možnosti žáků byly respektovány. V závěru některých hodin chybělo celkové vyhodnocení činnosti.

Sledované hodiny měly rozdílnou úroveň, od příkladných hodin fyziky až po vyhovující výuku informatiky.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, fyzice a informatice měly celkově dobrou úroveň.

Český jazyk, dějepis - 2. stupeň

Hodinová dotace obou sledovaných předmětů je v souladu s učebním plánem. Tematické plány jsou vyžadovány ředitelem školy. Zpracovány byly v obou předmětech podle učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu.

Předmětům vyučují tři učitelky. Český jazyk byl vyučován s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, dějepis bez odborné způsobilosti. Tato skutečnost se projevila zejména v plánování učiva na školní rok, někdy i ve věcné správnosti výuky (zejména ve vysvětlování vzájemných vztahů, příčin a důsledků historických událostí). Vyučujícím činilo potíže určit, které učivo je stěžejní.

V hodinách českého jazyka byly používány učebnice, pracovní sešity, Slovník cizích slov, Pravidla českého pravopisu, při jazykovém vyučování nakopírované texty na procvičování učiva. V dějepisu pracovali žáci s učebnicí a mapami v historickém atlasu. Okrajově byla použita nástěnná historická mapa. Audiovizuální a didaktická technika nebyly využity v žádné ze sledovaných hodin. Nedostatkem je, že školní knihovna není již několik let doplňována a chybí v ní literatura pro doporučenou četbu žáků. Učitelky nemají k dispozici nahrávky uměleckého přednesu. Z důvodu nedostatku finančních prostředků se neinovují ani pomůcky pro dějepis.

Výuka v českém jazyce nebyla ve všech případech naplánována s ohledem na žáky. Učební cíle byly zaměňovány s probráním naplánované učební látky. Nebylo vždy jasné, čeho mají žáci dosáhnout. V hodinách bylo využíváno frontálních forem organizace vyučování. V některých případech byl uplatňován individuální přístup k žákům. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách byly vyučující schopny usměrňovat poznávací činnost žáků. Nejefektivnějšími částmi hodin byly motivační úvody a opakování dříve probíraného učiva jako příprava na probírání nové látky. Použité metody práce byly v některých hodinách stereotypní, v jiných byl přístup vyučující k výuce velmi tvořivý. Nové učivo bylo převážně sdělováno. Žáci měli příležitost nové poznatky objevovat jen v některých hodinách. Zobecnění za ně prováděly vyučující. Nedostatečný prostor byl věnován shrnutí a opakování probraného učiva, vytváření dovedností. Vyučující se snažily, aby vyučovací látku zařadily do vztahů mezi ostatními předměty. Značnou pozitivní motivační roli hrálo, že žákům bylo neformálně objasňováno, kde učivo budou potřebovat v životě.

V hodinách dějepisu byly využívány především řízený rozhovor, výklad a samostatná práce s učebnicí a pracovními listy, doplňované orientací na mapkách v učebnici a četbou z učebnice. Většina hodin měla stereotypní průběh. Vyučujícím nezbýval čas na opakování. V závěru hodin nebyl vyhrazen čas na zhodnocení jejich průběhu a práce žáků, na shrnutí nově probíraného učiva. Učivo bylo s malými výjimkami předáváno věcně správně, v souladu se soudobými poznatky.

Vztahy ve třídách byly založeny na toleranci. Ve všech hodinách panovala klidná pracovní atmosféra, která byla pozitivně ovlivňovaná slovním i mimoslovním projevem vyučujících. Prostor pro diskusi byl vytvářen málo. Dohodnutá pravidla byla oboustranně respektována. Nedostatečný prostor byl věnován rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Učitelky se z valné části spokojovaly s jednoslovnými odpověďmi na položenou otázku. Jen v jedné sledované hodině, v českém jazyce, vytvořila vyučující žákům prostor k rozvíjení komunikačních dovedností. Učitelky vystupovaly přátelsky. Bylo zřejmé, že mají důvěru žáků.

V některých případech mělo zkoušení žáků charakter pouhého získávání známek pro vyučující. Výkony žáků nebyly vždy dostatečně zhodnoceny. Hodnocení postrádalo dostatečnou analýzu chyb. Před třídou nebyla klasifikace zdůvodňována. Spolužáci se na hodnocení nepodíleli. V závěru hodin se nedařilo zopakovat učivo a zhodnotit práci žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českému jazyku a dějepisu měly dobrou úroveň.

Německý jazyk, anglický jazyk 1. -2. stupeň

Výuka probíhá podle zpracovaných tematických plánů, které jsou v souladu s osnovami. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu. V 7., 8. a 9. ročníku je předmět vhodně doplněn konverzací v daném cizím jazyce. V tomto školním roce se německý jazyk vyučuje pouze v 8. a 9. ročníku, neboť ve 4. ročníku se již několik let začíná pouze s výukou anglického jazyka. Hospitovány byly oba jazyky. Hodiny měly rozdílnou úroveň.

Navštívené hodiny německého jazyka byly zodpovědně připravené, byly vedeny v přiměřené míře v cizím jazyce. Učitelka nemá pro tento předmět potřebnou odbornou způsobilost. Přesto je schopna vést hodiny odborně správně, pouze s drobnými věcnými nepřesnostmi, které nesnižují kvalitu výuky. V hodinách byly kromě základní učebnice využity kopírované pracovní materiály a vlastnoručně vyrobené pomůcky. Členění hodin odpovídalo stanoveným cílům. Žáci se věnovali různým činnostem zaměřeným na rozvoj jednotlivých jazykových dovedností. Dostali prostor pro samostatnou práci, byli vedeni k používání slovníků. V obou hodinách se rovněž věnovali přípravě vlastních pracovních listů, zaměřených na různé konverzační okruhy. V 9. ročníku byl kladen důraz na systematické souhrnné opakování a upevňování získaných znalostí. Výuka byla názorná, s nezbytnou zpětnou vazbou, pro samostatné aktivity byl stanoven časový limit. V jedné hodině probíhalo ústní zkoušení. Oba žáci byli hodnoceni objektivně s potřebným zdůvodněním. Při opravě rozsáhlejšího testu byla věnována pozornost zhodnocení výsledků. Test byl zadán v různém rozsahu podle individuálních schopností žáků. V obou hospitovaných hodinách žáci s vyučující spolupracovali, hodiny byly živé a efektivní. Žáci byli vedeni ke vzájemné pomoci a toleranci.

V případě anglického jazyka se přes veškerou snahu do výuky negativně promítala chybějící odborná způsobilost, a to v oblasti jazykové vybavenosti a věcné správnosti, ale také částečně v dovednosti a zběhlosti efektivně organizovat výuku a aplikovat různé postupy a metody vedoucí k vyváženému rozvoji jazykových kompetencí. V některých hodinách chyběl úvod, průběžné i závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků. Hodiny byly vedeny převážně česky, často nespisovně. V navštívených hodinách byly kromě základní učebnice zpravidla využity další pomůcky a kopie pracovních listů. Ve všech hodinách byl využíván magnetofon pro nácvik správné výslovnosti a na 2. stupni pro poslech s porozuměním.

Nejlépe se dařilo organizovat výuku ve 4. ročníku, kde žáci s výukou cizího jazyka začínají. Na základě různorodých a logicky navazujících aktivit si žáci osvojovali anglickou abecedu a ve dvojicích tvořili jednoduché rozhovory. V hodině však nebyla začleněna relaxace, přestože někteří žáci jeví v závěru hodiny známky únavy. Podobně tomu bylo v 5. ročníku, kde byli v druhé části hodiny žáci zahlceni rozsáhlou slovní zásobou. Na 2. stupni byl vhodně zařazen poslech a čtení s porozuměním a žáci pracovali převážnou část hodiny samostatně. Při zadání některých úkolů však nebylo ověřeno, zda žáci zadání rozumí, což se potom následně projevilo při vlastním vypracování úkolů. Žáci zpravidla pracovali se zájmem, měli prostor pro samostatnou činnost, popř. pro vlastní názory. Hodnocení žáků probíhá běžnými způsoby. Předložené písemné testy vycházejí z probraného učiva jsou objektivně hodnoceny.

Průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré v německém jazyce a jako ještě vyhovující v anglickém jazyce. Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyky hodnoceny jako dobré.

Tělesná výchova 1. - 2. stupeň

Vzhledem k personálnímu obsazení školy je předmět vyučována ve spojených ročnících, s výjimkou samostatného 5. ročníku. Vyučující mají učivo rozplánováno v časově tematických plánech, které vycházejí z prostorových podmínek školy. V předložených plánech byly zahrnuty základní tematické celky v souladu s osnovami předmětu.

Chybějící odborná nebo pedagogická způsobilost se pouze výjimečně projevila spíše v dílčích organizačních nebo metodických nedostatecích.

Hospitované hodiny byly vzhledem ke stanoveným cílům odpovídajícím způsobem materiálně zajištěny. Výuka byla organizována frontálním i skupinovým způsobem, vyučovací čas byl převážně efektivně využit. Hodiny byly většinou dobře členěny, měly převážně tradiční stavbu. V malé míře však byly využity možnosti pro relaxaci žáků. Úvodní rušné části a rozcvičení probíhaly klasickým způsobem, vhodně byly v převážné míře voleny náplně hlavních částí hodin. Vyučující respektovaly individuální zvláštnosti jednotlivých žáků, přistupovaly k nim většinou citlivě a s porozuměním. Zvolené formy a metody většinou odpovídaly věku a dovednostem žáků.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni, žáci respektovali stanovená pravidla. Hodnocení výkonů bylo v převážné míře pozitivní a žáky vhodným způsobem motivovalo. Pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné, v některých případech nebylo používáno správné názvosloví.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova byly celkově hodnoceny jako dobré.

Chemie, přírodopis

Cíle výuky byly vhodně zvoleny ve všech sledovaných hodinách. Výuka byla metodicky i odborně správně připravena. K úspěšnosti výuky přispívalo důsledné dodržování běžných didaktických zásad. Výrazným pozitivem bylo zajištění optimální názornosti výuky. Učivo bylo žákům předkládáno v menších myšlenkových expozicích. Členění učiva umožnilo rozvíjení činnostních forem výuky. Jednotlivé učební soubory byly jen v nezbytné míře zprostředkovány verbálním projevem učitele. Jeho rozsah byl zvolen převážně tak, aby působil spíše motivačně a organizačně. Vlastní nové informace si žáci vyhledávali prostřednictvím různých úkolů s učebnicí. Učili se objevovat, vypisovat, zakreslovat, srovnávat psané informace s názornými ukázkami a reáliemi. V každém dílčím učebním souboru zůstával prostor pro žáky a jejich samostatné smyslové činnosti, kterými bylo poznání učiva dokončeno. Jednotlivé dílčí poznatky se v závěru sdružily v celkový obraz o probíraném učivu. Žáci rozvíjeli svoje přirozené komunikativní dovednosti slovem, písmem, obrazem a volnými činnostmi při práci na problémových úkolech.

Stavba hodin byla založena na opakovaném střídání kratších úseků frontální a individuální výuky. Frontální práce měla převážně motivační, organizační a hodnotící význam. Individuální práce žáků byly hlavním zdrojem učení. Společné vyhodnocení výsledků vyústilo opět v nové samostatné úkoly, které vzápětí otevřely prostor k dalším společným činnostem. Výuka byla dynamická. Žáci využívali k učení svoje aktuální smyslové dovednosti a tím tyto dovednosti dále rozvíjeli. Učitelky měly možnost pozorovat žáky při práci, hodnotit jejich bezprostřední výsledky. Při tomto způsobu učení mohly kombinovat odlišné činnosti žáků, např. mikroskopování a práci s naučnou literaturou. Tím byly účinně využívány pomůcky, jejichž množství je omezené.

V činnostně orientované výuce byla motivace žáků spojena s řešením problémových úkolů, osobním uplatněním při objevování nových informací, pozorováním pokusů, prací

s učebnicemi, vytvářením zápisů. apod. Výuka chemie vykazovala příkladné zvyšování kvality prostřednictvím sebereflexe vyučující ve vztahu k přijatému vzdělávacímu programu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výuce chemie a přírodopisu byly hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K dalšímu rozvoji žákům jsou využívány soutěže a olympiády. Výsledky vzdělávání jsou srovnávány s projeveným zájmem žáků o volbu povolání. Důležitým ukazatelem kvality poskytovaného vzdělávání je vztah žáků ke škole, vzájemné vztahy, respekt k místnímu prostředí a přírodě. Účinnost vzdělávání se projevuje v aktivitách žáků mimo vyučování. Učitelé školy vedou devět zájmových kroužků a tři nepovinné předměty. V oblasti volitelných předmětů převládá zájem žáků o jazyky a informatiku. Efektivita vzdělávání se projevovala v kultivovaném chování žáků.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy:

Ve výuce chemie, přírodopisu a fyziky byla realizace přijatého vzdělávacího programu vynikající, ve výuce českého jazyku a matematiky na 1. stupni bylo využití vzdělávacího programu hodnoceno jako velmi dobré, ve výuce matematiky, českého jazyku, německého jazyku, dějepisu a tělesné výchovy bylo uplatnění vzdělávacího programu hodnoceno jako dobré, ve výuce informatiky a anglického jazyku byla realizace vzdělávacího programu vyhovující.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti.

Spontánní a řízené činnosti již od ranních hodin vzájemně prolínaly. Děti měly možnost zvolit si hru s vlastním výběrem hraček, kamarádů nebo jinou individuální činnost nebo se zařadit do skupiny dětí pod vedením učitelky a vytvářet modely lesa z připravených přírodnin, nebo vystřihovat a výtvarně zpracovat tvary muchomůrek. Děti v převážné míře tyto možnosti kombinovaly. Chvilí se věnovaly hře s možností výběru z pestré nabídky hraček a pak přešly ke skupině řízené učitelkou a tvořily vlastní výtvarná díla. Obě činnosti probíhaly v celém prostoru třídy a herny. Učitelka se více věnovala dětem, které se zabývaly výtvarnou činností, ale neztrácela ze zřetele ani děti, které si hrály. Pro všechny děti měla vlídné slovo, radu nebo pomoc. Hodnocení dětí bylo individuální, adresné, ve všech případech pozitivní. Motivací k činnostem bylo podnětné, zajímavé prostředí s množstvím pomůcek, průvodní slovo učitelky a vzpomínání na vlastní prožitky a zkušenosti dětí.

Tělovýchovné činnosti jsou zařazovány zpravidla před svačinou. Děti cvičily přiměřeně oblečené, k pohybu využívaly celý prostor herny. Obtížnost zařazených zdravotních cviků byla diferencována s ohledem na věk dětí

Kulturní a společenské návyky dětí se zřetelně projevíly při stolování a byly rozdílné podle věku dětí. Starší děti jedly v přiměřeném klidu, správně zacházely s příborem. Mladším dětem pomáhala při obědě učitelka s porcováním jídla. Na přípravě stolování se děti podílejí jen částečně. Hygienické návyky zvládají a dodržují všechny děti

Spontánní i řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj včetně jemné motoriky je přiměřený věku dětí. Děti pravidelně cvičí a při pobytu venku jim přírodní prostředí umožňuje dostatečný pohyb. V sebeobsluze jsou děti samostatné, všechny základní dovednosti zvládají téměř všechny děti bez rozdílu věku. Vzájemné vztahy mezi dětmi a mezi dospělými jsou založeny na důvěře a pochopení. Děti jsou zdvořilé, komunikují bez ostychu. Jazykové a řečové dovednosti souvisí s věkem dětí a celkově jsou na různé úrovni. Vadná výslovnost se u starších dětí vyskytuje jen v jednom případě. Nejvíce poznatků mají děti o přírodě. Jejich znalosti úzce souvisí s prostředím, v kterém žijí a vyplývají z jejich zkušeností a zážitků. Úroveň dětských výtvarných prací byla velmi dobrá. Představitivost a fantazie dětí se nejvíce odrazila při vytváření trojrozměrných kompozic z přírodních materiálů.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly velmi dobré.

Realizace činnosti školní družiny

Školní družina slouží žákům 1. – 5. ročníku. Ranní provoz je od 6:30 do 7:45, odpolední od 11:30 do 15:30. Náplň činnosti se řídí zpracovanými týdenními plány práce, které se dle momentálních potřeb upravují.

Povinná dokumentace je vedena řádně, přehled výchovně-vzdělávací práce zachycuje průběh činností školní družiny. Řád školní družiny obsahuje všeobecná ustanovení.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Vychovatelka přistupovala k dětem s porozuměním, vytvářela uvolněnou a přátelskou atmosféru. Režimové momenty byly účelně organizované. Po obědě se žáci zapojovali do činností podle svého zájmu. Měli dostatek prostoru pro spontánní aktivity a činnosti ryze individuální. Po dobu pobytu dětí ve školní družině bylo dbáno na jejich bezpečnost.

Děti bez problému komunikovaly s vychovatelkou i mezi sebou, spolupracovaly při zájmových činnostech. Organizace činností v průběhu inspekce byla narušována odchody dětí na zájmové činnosti.

Nabídka a realizace činností ve školní družině byly celkově na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uváděné v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení se shodují s údaji ve zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2 a doplněk čj. 25 018/98 -22
2. Vzdělávací program MŠMT čj. 14 132/01-22 pro mateřské školy
3. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 26 279/02-21
4. Zřizovací listina vydaná 23. 7. 2002, usnesením obecního zastupitelstva čj. 21/2002
5. Třídní knihy pro školní rok 2003/2004
6. Katalogové listy platné ve školním roce 2003/2004
7. Třídní výkazy platné ve školním roce 2003/2004
8. Řád školy platný ve školním roce 2003/2004
9. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004

10. Záznamy z pedagogických rad
11. Osobní dokumentace žáků s postižením
12. Stanovení délky přestávek a začátku vyučování pro školní rok 2003/2004
13. Tematické plány ve sledované výuce a činnostech pro školní rok 2003/2004
14. Sešity žáků ve sledovaných předmětech
15. Organizační řád školy ve školním roce 2003/2004
16. Výjimka MŠMT ČR čj. 27276/02-22 - zkrácení přestávky
17. Evidenční listy dětí mateřské školy v roce 2003
18. Rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy v roce 2003
19. Vnitřní organizační řád mateřské školy v roce 2003
20. Přehled výchovné práce mateřské školy v roce 2003
21. Přehled docházky dětí v mateřské škole v roce 2003
22. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí v mateřské škole v roce 2003
23. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti v celé škole
24. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
25. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
26. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny
27. Docházkový sešit školní družiny ve školním roce 2003/2004
28. Zápisové lístky školní družiny ve školním roce 2003/2004
29. Týdenní plány práce školní družiny ve školním roce 2003/2004
30. Provozní řád školní družiny ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky školy umožňují zabezpečení převážně velmi dobrých podmínek pro výuku a činnosti školní družiny a mateřské školy. Materiálně - technické podmínky mají dobrou úroveň. Dokumentace školy je zpracována prokazatelně v plném rozsahu. Umožňuje sledovat přípravu, výkon a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti. Obsah a rozsah vzdělávání a výchovy v základní škole a mateřské škole odpovídaly přijatým vzdělávacím programům. Činnost školní družiny a vliv výchovného poradenství významně přispívá ke komplexní péči o rozvoj osobnosti žáků a jejich životní orientaci.

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Dostálová	.....
Členové týmu	Mgr. Miroslav Doležal	.....
	Mgr. Věra Drsová	.....
	Jiří Horák, promováný historik	.....
	Mgr. Helena Hyspecká	.....
	PaedDr. Eva Klasová	.....
	PhDr. Marie Stolbenková	.....

Ve Strakonících dne 13. listopadu 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 12. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Josef Kerner, ředitel školy

Podpis

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, ČŠI Strakonice, Smetanova 533, Strakonice 386 01. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obec Besednice, Náměstí 1, 382 81	5. ledna 2004	1126/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány